

DOM

Afsagt den 29. oktober 2008 i sag nr. BS 4-561/2007:

Sagsøger (Sgr.)

Adresse 1

By 1

mod

Sagsøgte (Sgt.)

Adresse 2

By 2

Sagens baggrund og parternes påstande

Parterne indgik ægteskab den 13. juli 1985. De blev separeret ved bevilling af 5. september 2006 i henhold til en ansøgning af 15. juli 2006.

Dommen vedrører skilsmisse. Dommen vedrører desuden spørgsmålet om gyldigheden af en ægtepagt om skilsmissesæreje, som parterne har oprettet den 7. juni 2006, samt om tilsidesættelse af en aftale om ægtefællebidrag indgået i august 2006 i forbindelse med vilkårsforhandling i statsamtet.

Sagen omfatter desuden et krav fra sagsøgeren om en godtgørelse efter ægteskabslovens § 56, hvis ægtepagten ikke tilsidesættes som ugyldig. Dette spørgsmål er foreløbig udskilt, således at retten ved denne dom træffer særskilt afgørelse om de førstnævnte krav, jf. retsplejelovens § 253.

Sagsøgeren har påstået sagsøgte dømt til at anerkende, at ægtepagten indgået i juni 2006 tilsidesættes som ugyldig, og til at betale ægtefællebidrag løbende i 10 år fra den 5. september 2006 med et beløb udmålt af statsforvaltningen.

Sagsøgte har påstået frifindelse.

Sagsøgte har desuden påstået skilsmisse på vilkår, at sagsøgte betaler bidrag til sagsøgeren i 5 år fra den 5. september 2006 med et aftalt beløb på 4.000 kr. månedlig.

Sagsøgeren har erklæret sig indforstået med skilsmisse.

Oplysningerne i sagen

Denne dom indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a, stk. 2. Dommen indeholder dog et referat af forklaringerne i

sagen.

Sagsøgeren har fri proces.

Forklaringer

Sgr. har forklaret, at hun og **Sgt.** blev gift den 13. juli 1985. De havde kendt hinanden siden februar 1983 og boet sammen i 2 år før ægteskabet. Hun var da kontorassistent på **Arbejdsplads 1**, og **Sgt.** arbejdede på en gård. Hun har ingen uddannelse. De købte gården i marts 1985 i **Sgt.'s** navn. Dette var naturligt, idet **Sgt.** drev gården. Hun har hele tiden været udearbejdende på fuld tid under ægteskabet, indtil hun blev fyret den 1. december 2005. Hun har dog været væk fra sit arbejde i 2 år i 1985-86, hvor hun sagde op på **Arbejdsplads 1** og efterfølgende blev genansat. De havde ingen medarbejdere på gården. Hun klarede husholdningen, indkøb m.m. Hendes indtægt gik ind på **Sgt.'s** kassekredit, og hun fik overført et månedligt beløb til køb af mad, tøj og lignende. På det sidste blev der overført 7.000 kr. månedligt til dette.

Sgt. styrede landbruget, og hun havde tillid til ham. Når der skulle foretages investeringer i en ny traktor eller lignende, snakkede de sammen om det, men det var **Sgt.'s** beslutning. Hun så regnskabet, når det kom, og havde ad den vej indtryk af, hvordan landbruget gik økonomisk. De gennemgik dog ikke regnskabet sammen. Det er svært at sige, hvordan deres økonomi var, idet der var op- og nedture.

Omkring januar 2005 kunne **Sgt.'s** knæ og helbred ikke holde til landbruget længere. De talte sammen om, hvad de så skulle gøre, og hvad de skulle lave fremover. De blev enige om at sælge gården og prøve at finde noget andet til **Sgt.**. En maskinforretning i **By 3** med handel og reparation af landbrugsmaskiner var til salg. De kiggede på den og kunne godt tænke sig at overtage den. Det endte med, at de købte maskinforretningen. Det var også i **Sgt.'s** navn. Hun mener, at den blev købt for 15 millioner kroner. Hun kan ikke sige, hvordan den blev finansieret. Det var en betingelse for, at de ville skrive under på købet, at gården skulle sælges. Gårdsalget trak ud, men blev gennemført i slutningen af 2005 - januar 2006. Salget omfattede kun bygninger og jord. Mælkekvoten, besætning og maskiner blev solgt efterfølgende. Hun var ikke med i disse efterfølgende salg.

I 2006 fik **Sgt.** rigeligt at se til. Det var nyt for ham at starte op med maskinforretningen og sætte sig ind i arbejdsopgaverne. Der var 14-15 ansatte, og han havde samtidig dyrene på gården indtil omkring den 1. april 2006 og forskellige ting, der skulle afvikles hjemme. Der var en underlig stemning mellem dem. I forbindelse med salget af gården fik de at vide, at de kunne få lov at blive boende på gården til den 1. oktober 2006. Det var usikkert, hvad der skulle ske derefter. Usikkerheden voksede for hende, efterhånden som tiden skred frem. De havde reserveret en grund i **By 4** i efteråret 2005,

men pludselig hastede det ikke så meget mere for **Sgt.**, fordi de kunne blive boende til oktober 2006. Hun tænkte, at det skyldtes, at **Sgt.** havde for travlt.

I foråret 2006 følte hun, at **Sgt.** opførte sig underligt, som om han helst ikke ville se hende. Hun måtte for eksempel ikke vise sig i forretningen, fordi hun var arbejdsløs. Hun var som sagt blevet fyret den 1. december 2005 og fik først et andet arbejde igen i marts 2007. Han tog posten med ned i firmaet hver dag og tog ikke længere sin sorte taske med hjem efter arbejde. Hun spurgte ind til revisor og regnskab, men hørte ingenting. Hun havde ingen fornemmelse af, hvordan økonomien bevægede sig.

Ægtepagten havde været undervejs i nogen tid. **Sgt.** havde talt med revisor **Person 1** og advokat **Vidne 1** om, at der skulle laves en form for sikkerhed, så de ikke stod på bar bund, hvis det nye firma ikke gik. Ægtepagten skulle skabe en sikkerhed, hvis det nye firma gik konkurs. **Sgt.** sagde, at revisor havde opfordret til, at de fik lavet en ægtepagt. Hun har ikke været med til at tale med revisor om det. Hun rettede sig efter det, hun fik at vide. Hun stolede på **Sgt.** Hun kunne ikke forudse, at han ville separeres lige efter.

De var til møde hos **Vidne 1** 2 gange. **Vidne 1** fortalte og tegnede de forskellige summer ind, lavede et regnestykke og gennemgik det hele. Hun husker ikke, om han fortalte, hvad hendes ret var. Hvis ægtepagten ikke blev lavet, var de fælles om det hele. Hun skulle have 600.000 kr., og dette skulle sikre dem i tilfælde af konkurs. Hun hæftede sig ikke ved det med særejet, da det ikke var formålet med ægtepagten. Den var tænkt som et værn mod konkurs og ikke mod separation eller skilsmisse. Hun kunne godt læse sig til ud af teksten, at ægtepagten havde noget med separation og skilsmisse at gøre, men hun havde ingen ide om, at det ville blive aktuelt. Hun aner ikke, hvad kombinationssæreje er. Hun har hørt ordet, men det siger hende ikke noget. Hun husker ikke, at de talte om et valg mellem 100 % og 75 % særeje. Hun var frustreret og forstod det ikke, men stolede på **Sgt.** Hun ejede ingen aktiver. Da hun skrev under på ægtepagten, var hun usikker på **Sgt.**, men det lå hende fjernt, at der ville komme en separation.

På det første møde hos **Vidne 1** gennemgik de det hele og skulle så gå hjem og snakke om det, hvorefter de skulle komme til et afsluttende møde. Hun mener, at de gennemgik tingene igen på det 2. møde. Hun mener, at de derefter kørte derned en 3. gang, hvor de underskrev ægtepagten med vitterlighedsvidner. Det er også muligt, at de skrev under ved slutningen af det 2. møde.

Samtidig med ægtepagten blev der udarbejdet et testamente, så hendes datter **V2** fra første ægteskab og deres fælles søn **Person 2** blev ligestillet arvemæssigt. **Sgt.** og **V2** havde levet sammen, siden **V2** var 9 år. **Vidne 1** tegnede og fortalte, og teksten til testamentet blev udarbejdet. Testa-

Vidne 2 (V2)

mentet skulle efterfølgende fremsendes til underskrift, men hun har aldrig fået det. Hun ved ikke hvorfor. Hun har ikke afbestilt det.

I første omgang fik hun et gældsbrief på de 600.000 kr. Hun har senere fået beløbet udbetalt, kort efter separationen.

Den 9. juni 2006, 2 dage efter oprettelsen af ægtepagten, spurgte hun **Sgt.** **■**, hvad der nu skulle ske, og hvor hun skulle søge arbejde henne. Den 1. oktober nærmede sig, hvor de skulle flytte fra gården. Han sagde en aften, at det var bedst, at hun flyttede til **By 1**, så ville han komme bagefter. Derefter skrev hun det brev til ham, der er fremlagt som bilag 4. Det er skrevet den 15. juni 2006. Hun havde det ikke godt og ønskede at blive involveret mere i hans planer. Hun skrev, fordi det var umuligt at komme i kontakt med ham. Hun lagde brevet til ham om morgenen, og han læste det, men kommenterede det ikke. Om aftenen nævnte han kort, at han syntes, det var bedst, at de lige overvejede det en uge. Han opfattede brevet sådan, at hun ville ud af ægteskabet. I løbet af den efterfølgende uge talte de overhovedet ikke om det.

Den 23. juni 2006, Skt. Hans aften, fortalte han hende under aftensmåltidet, at han ville separeres. De havde stort set ikke snakket sammen i tiden efter oprettelsen af ægtepagten. Der var ligesom en mur imellem dem. Hun troede, at det ville blive godt igen, når **Sgt.** var kommet over det med firma-starten. Dagen efter Skt. Hans kaldte de børnene hjem og fortalte dem om separationen. Den efterfølgende weekend tog hun en tur til Rømø alene, fordi hun havde det dårligt. Hun kom hjem om tirsdagen, og da lå papirerne fra statsforvaltningen der. Hun havde ikke på det tidspunkt nogen fornemmelse af, at **Sgt.** så en anden kvinde. Efter nogle dage spurgte hun **Sgt.**, hvad de papirer skulle. Han svarede, at de skulle da skrives under.

Hun røg ned i et sort hul. Der gik derfor noget tid, før det gik op for hende, hvad ægtepagten betød. Når hun gik ned i byen, vidste hun ikke, hvor hun var henne. Hun gik til sin læge den 28. juni 2006, 4 dage efter at **Sgt.** havde fortalt, at han ville separeres. Hun har efterfølgende været hos lægen løbende. Hun har været til psykolog 2 gange, men havde ikke råd til mere. Hun er også kommet i en selvhjælpsgruppe i **By 4**, som hun opsøgte i juli 2006, fordi hun havde det dårligt. Datteren **V2** har hjulpet hende igennem. Hun kunne ikke handle selv i den periode. Hun købte hus i juli 2006 med overtagelse 1. august, fordi hun skulle have et sted at bo, og det var for dyrt at leje. Hun havde sin datters svigermor med til at hjælpe med huskøbet. Hun har også haft familien med til at købe en bil, hvilket var nødvendigt for hende.

De var til møde på statsforvaltningen den 16. august 2006. De gennemgik reglerne om hustrubidrag. Hun fik oplyst, at hun kunne tilkomme mere end det, hun og **Sgt.** havde aftalt. Hun ville kunne få 8.000 kr. månedligt i 6 år. Hun sagde, at hun ville tænke over det.

På vej hjem fra statsforvaltningen den 16. august 2006 sagde **Sgt.**, at nu kunne han køre uden for byen og græde, og at hun skulle vide, at hvis hun prøvede at ændre noget ved økonomien, ville det gå ud over eller berøre **Person 2**. Hun ved ikke, på hvilken måde det ville gå ud over **Person 2**. Hun går ud fra, at **Sgt.** tænkte på pengene og arv. Hun ønskede ikke at ødelægge noget for **Person 2**.

Efter mødet på statsforvaltningen den 16. august 2006 kontaktede hun samme dag kort **Advokat 1 (Adv. 1)** i **By 1**. Hun havde ægtepagten med til mødet med **Adv. 1**, men ikke regnskaber. Hun havde sin svigersøn med. Hun og **Adv. 1** snakkede om tingene og gennemgik ægtepagten og spørgsmålet om hustrubidrag. De talte også om krav efter ægteskabslovens § 56. Hun kan ikke huske, hvad **Adv. 1** sagde, men han mente ikke, at det var lavet på en fair måde. Hun kan ikke huske, hvad han rådede hende til. Alt foregik i en tåge for hende.

Det endte med, at hun gik med til aftalen om bidrag på 4.000 kr. månedligt i 5 år. Hun og **Sgt.** sad sammen ved køkkenbordet, og **Sgt.** skrev det brev af 20. august 2006, der er fremlagt i bilag 4. Hun kunne ikke overskue det og levede stadig i håbet om, at de ville finde sammen igen. Hun skrev derfor bare under. Hun forstod ikke, hvad hun skrev under på. **Sgt.** sendte så brevet ind til statsforvaltningen.

Hun husker ikke, at hun skulle have ringet til statsforvaltningen den 18. august 2006 og sagt, at hun ønskede et fast beløb som bidrag, som der står i telefonnotatet i bilag 9. Det siger hende ikke noget.

Hun fandt først i begyndelsen af 2007 ud af, at **Sgt.** havde haft et forhold til nabokonen **P3**. Nogen i hendes selvhjælpsgruppe fornemmede, at der var en anden kvinde, og hun begyndte derfor at arbejde i det. Hun har indhentet oplysninger om telefonsamtaler og sms'er mellem **P3's** mobiltelefon **Tlf. nr. 1** og **Sgt.'s** mobiltelefoner **Tlf. nr. 2** og **Tlf. nr. 3**. Oplysningerne er fremlagt som bilag 17, der vedrører telefonsamtaler, og bilag 18, der vedrører sms'er, alt i perioden mellem 1. januar og 1. august 2006. Bilagene viser, at der har været en stor kontakt mellem **P3** og **Sgt.**, specielt i juni 2006. Det siger hende, at **Sgt.** da levede i et skjult forhold, som hun ikke kendte til.

Person 3 (P3)

Hun var sygemeldt på grund af sin nedtur over separationen frem til den 1. oktober 2006. Hun var derefter arbejdsløs, indtil hun fik arbejde den 5. marts 2007 på **Arbejdsplads 2** som kontorassistent i 30 timer om ugen. Hun tjener 135 kr. i timen. Hun har det bedre nu, men går stadig til læge og selvhjælpsgruppe.

Vidne 1 har forklaret som vidne, at han i 2006 var advokat hos Jysk Landsbrugsrådgivning. De havde markedsført problemerne omkring passi-

vering af latent skat ved skilsmissexkifter samt ægtepagter og havde holdt aftenmøder om det. Flere landmænd var chokerede over, at latente skatter alene blev passiveret med omkring 40 % i forbindelse med skilsmissexkifter. Det var anledningen til, at **Sgt.** og **Sgr.** bookede et møde hos ham.

Sgt. havde genplaceret nogle penge fra salg af en gård, inden han købte en maskinforretning, og der var derfor et større latent skattebeløb. **Sgt.** og **Sgr.** kom for at få lavet en aftale, så **Sgt.** havde større mulighed for at beholde maskinforretningen, hvis de skulle blive separeret. De var til møde hos ham flere gange. Han tror, at det første møde var i marts eller april 2006. Det var et langt møde. **Sgt.** og **Sgr.** var enige om, at det ikke var meningen, at virksomheden skulle flås fra hinanden, hvis det endte med en separation. Han gjorde deres formue op i runde tal og viste dem på en tavle, hvordan det ville se ud, hvis de blev skilt nu, hvor der var formuefællesskab. Han redegjorde herunder for den latente skat, hvis **Sgt.** senere solgte virksomheden. Han tegnede også situationen, hvis der var særeje. Der var ikke på første møde enighed om, hvordan særejet i givet fald skulle være. De snakkede om rent særeje og brøkdels-særeje og om, at **Sgt.** kunne give **Sgr.** en gave som kompensation. Det var ikke meningen, at **Sgr.** skulle stå uden noget som helst, hvis de blev separeret. Hun skulle have noget, og virksomheden skulle beskyttes mod latente skatter. De talte også om aftrapningssæreje, men det fejede de hurtigt af bordet. Han lavede også en opgørelse, hvor det hele var særeje, for at skære det ud i pap. Mødet endte med, at de skulle gå hjem og tænke over det.

Han mener, at han nogen tid efter ringede til **Sgt.**, der sagde, at de stadig talte om det derhjemme. Pludselig var der lavet en ny aftale i hans kalender nogle måneder senere. **Sgt.** og **Sgr.** kom til mødet. **Sgr.** sagde, at hun havde et beløb på vistnok 100-200.000 kr., der vist hidrørte fra noget erstatning og var beskyttet. Hvis hun derudover fik en gave på 600.000 kr., var det fint med hende. De gennemgik igen værdierne som et slag på tasken ud fra de noter, han havde lavet på det første møde. De gennemgik dog ikke den økonomiske udvikling i månederne efter det første møde. Der var en betydelig aktivmasse / friværdi i den virksomhed, **Sgt.** havde købt. **Sgr.** forstod helt klart formålet med ægtepagten. Hun sagde udtrykkelig på det andet møde, at hvis hun fik de 600.000 kr., var hun godt tilfreds. Så var hun godt nok stillet. Temaet i rådgivningen var at beskytte virksomheden mod separation. På det andet møde lavede de endnu en opgørelse, der gik ud fra særeje og viste overførsel af en gave på 600.000 kr. Det blev gennemgået og præciseret, at **Sgr.** derved fik mindre, end hvis der ikke blev oprettet en ægtepagt. Sådan som **Sgr.** udtalte sig, er han sikker på, at hun forstod det. Det endte med, at de lavede et gælds-brev på de 600.000 kr.

Han kan ikke huske, at de har drøftet noget om konkurs. Det havde ikke umiddelbart noget med ægtepagten at gøre. Konkurs var heller ikke noget tema, idet der var tale om en velkonsolideret virksomhed og en ægtefælle, der

ikke påtog sig nogen risiko.

Han kunne ikke se, at der blev udøvet pres mod **Sgr.** Han har været udsat for det nogle ganske få gange og har i så fald reageret imod det. Det er ikke hans indtryk, at der blev udøvet pres. Han fik det præsenteret som et oplæg fra regnskabsføreren, og at de ønskede det sådan. Det meste af det, han sagde, var henvendt til **Sgr.** Det er vigtigt at få den part, der fraskriver sig nogle rettigheder, til at forstå, hvad der sker. Han havde tidligere haft sager for **Sgt.** og kendte ham bedre end **Sgr.**, og han vidste, at **Sgt.** forstod det rimelig godt.

Han vidste, at landbrugsejendommen var solgt, og at der var en latent skat, vistnok på 3 millioner kr. Han er dog ikke sikker på beløbet. Han kan ikke huske størrelsen af friværdien i ejendommen. Han havde tal oppe på tavlen over **Sgt.'s** aktiver (friværdier) med fradrag af passiver, herunder latent skat. Han viste på tavlen, at der blev overført en gave på 600.000 kr. til **Sgr.** Han fortalte, at det ville hun få, og at resten ville tilhøre **Sgt.** i tilfælde af separation eller skilsmisse. Hun kunne således tydeligt se, hvor meget hun gav afkald på, ud fra det tal, der stod i **Sgt.'s** særeje. De gennemgik reglerne om kombinationssæreje intensivt. Det er ikke så svært at få de fleste mennesker til at forstå, at hver ægtefælle beholder sine ejendele, hvis man separeres eller skilles, men at alt bliver fælleseje, hvis den ene ægtefælle dør. Han underviser også på universitetet.

Der var tale om to halvlange møder, og han brugte meget tid på at forklare reglerne. Der er ikke på møderne hos ham blevet givet det indtryk, at ægtepagten skulle sikre mod konkurs. Det var efter hans opfattelse heller ikke et relevant scenarium for virksomheden.

Han kan ikke huske, at de også drøftede oprettelse af testamente.

Sgt. har forklaret, at han og **Sgr.** har boet sammen siden februar 1983. De giftede sig i juli 1985. Han købte efterfølgende gården, som han drev alene. **Sgr.** har arbejdet i salgsafdelingen på **Arbejdsplads 1** under hele ægteskabet indtil maj-juni 2005, hvor hun blev opsagt med et halvt års varsel. Hun blev fritstillet fra august 2005. De havde fælles økonomi. **Sgr.** havde indblik i gårdens økonomi, idet hun så kvartalsregnskaberne og fandt det spændende. Hun havde ikke 100 % forstand på det, men havde efterhånden set de tilsvarende tal gennem 21 år.

Gården blev drevet med en gammel bindestald med køer. Det var ikke særlig arbejdsvenligt, og gården var nedslidt gennem flere år. Hans knæ var nedslidt af slidgigt, og de blev enige om, at han skulle holde med gården, hvis de kunne finde noget andet.

I februar 2005 så han en annonce i avisen om en maskinforretning til salg. Det kunne være interessant. Deres søn var desuden i den branche, så han vil-

le måske være med engang. De kontaktede advokaten og var ude at se det. Landbrugscentrets revisor kiggede på det. De købte forretningen i hans navn den 12. april 2005. De satte landbrugsejendommen til salg via en ejendomsmægler, og den blev solgt ca. 1. december 2005. De skulle derefter afvente en nabohøring, men salget gik endeligt i orden den 4. januar 2006. De solgte landbruget og jorden, men måtte være i staldbygningerne indtil 1. april 2006, hvor mælkeåret slutter. Han passede således køerne indtil det tidspunkt ved siden af maskinforretningen, som han overtog pr. 1. januar 2006. De aftalte, at de kunne blive boende i gårdens stuehus i første omgang indtil oktober 2006. Han tror, at de kunne have fået lov til at forlænge lejemålet ud over det tidspunkt, da de var gode lejere for køberen. Han har boet i stuehuset indtil marts 2007.

Maskinforretningen kostede 8,2 mio. kr. Landbrugsejendommen blev solgt for ca. 9 mio. kr. Revisor **Person 4** og en ejendomsmægler hjalp med salget af landbruget, og erhvervsrevisor **Person 1** hjalp med købet af maskinforretningen. **Sgr.** kendte priserne. Hun deltog ikke fra starten af mødet den 12. april 2005 på Landbrugscentret i Brørup, hvor maskinforretningen blev købt, men hun kom efter arbejde og deltog i resten af mødet med de sidste forhandlinger. Hun var hjemme og deltog den dag, de solgte landbrugsejendommen.

De havde planer om at flytte til **By 4**. De havde reserveret en byggegrund der. I foråret 2006 kiggede de på typehuse mange steder, idet de ville bygge et nyt hus.

I forbindelse med salget af landbrugsejendommen blev det fortalt, at det ville være en god ide at oprette en ægtepagt. Det havde de desuden fået at vide af Landboforeningen 3-4 år tidligere. Det skyldtes de store værdier i landbruget. Han og **Sgr.** snakkede om det dengang. De ville have været med til et møde dengang, men mødet var fuldt booket. De aftalte senere et møde med **Advokat 2** på Landbrugscentret. Mødet blev holdt i sommeren 2005 med deltagelse af advokaten, **Sgr.** og ham. De talte om, hvad en ægtepagt var, og hvilke muligheder der var. Mødet var et oplæg, men der kom ikke noget konkret ud af det. De snakkede om ægtepagt på grund af værdierne, og om hvordan de stod i tilfælde af skilsmisse.

I forbindelse med salg af landbruget og køb af maskinforretningen sagde revisor **Person 1**, at de skulle se at få det på plads og få lavet den ægtepagt. Nu var der gjort op med salget af gården, og det ville være godt at få den lavet i forbindelse med overtagelse af maskinforretningen, der havde 15-16 ansatte. Det trak dog lidt ud, og de nåede ikke at få den lavet inden overtagelsen. **Sgr.** sagde ikke, at hun syntes, det var en dårlig ide.

Han henvendte sig til advokat **Vidne 1** i januar 2006. Nu havde de overtaget maskinforretningen og skulle også have ægtepagten på plads. Der var et møde, måske i februar 2006. På mødet fortalte **Vidne 1** **Sgr.** og ham, hvad

man skulle tage højde for. Han fortalte, at han havde haft mange af de sager, og at de ikke havde behov for hver sin advokat, idet han kiggede på det fra begges side. Han viste på en tavle, hvordan de stod, hvis det blev lavet på den ene eller den anden måde. De talte om en model, hvor 75 % skulle være hans særeje og 25 % Sgr.'s særeje. Det talte de om på mødet hos Vidne 1, og Sgr. og han talte videre om det derhjemme. Maskinforretningen har imidlertid 12.000 varenumre, og en sådan model ville indebære, at der skulle laves en optælling. Det ville tage i hvert fald 1½ - 2 måneder. Sgr. og han var enige om, at revisor og advokat ikke skulle tjene penge på, hvis de gik fra hinanden. Den model faldt derfor hurtigt væk.

De talte på mødet også om en anden model, hvor 100 % skulle være hans særeje, mod at han afgav et beløb til Sgr. svarende til friværdien. Der blev lavet beregninger på en tavle om, hvad de hver især ejede. Han havde en friværdi på ca. 5 mio. kr. Herfra gik dog et større beløb i udskudt skat, idet han havde genplaceret ca. 3,2 mio. kr. i ejendomsavance. Skatten ville blive hans problem, hvis det gik galt. Sgr. havde ca. 400.000 kr. på en kapitalpension og ikke andet. De snakkede om, at der i givet fald ville blive tale om en skævdeling til fordel for ham. Vidne 1 brugte tid på at forklare Sgr., at hun skulle være klar over, hvad hun gik ind til. De snakkede om 100 % særeje for ham og et beløb på 600.000 kr. til Sgr. Vidne 1 fortalte Sgr., at Sgr. i så fald ville få mere end hende, så der ville ske en skævdeling. Når man tog en udskudt skat på måske et par mio. kroner i betragtning, ville han stå med en formue på måske 1½-2 mio. kroner, mens hun stod med 1 mio. kr. Sgr. sagde, at det var i orden. Hun ønskede ikke at slagte maskinforretningen, hvis det skulle gå galt mellem dem, og deres søn ville måske også være med i den engang.

Der gik mange tal gennem hovedet den dag, og de tog hjem for at tænke over det. De var dernede en gang til, nok et par måneder senere, hvor de igen drøftede det igennem. Der var ingen tvivl om, at det var det, de ville. På møde nr. 2 tog de ikke med, hvad der var sket med maskinforretningen i perioden fra årsskiftet og til mødetidspunktet. Det ville være svært at sige så kort efter overtagelsen. De tog hjem efter møde nr. 2 og snakkede om det. Vidne 1 lavede papirer om, hvad de havde aftalt, og sendte det hjem til dem. De tog ned og underskrev papirerne ved skranken med 2 vitterlighedsvidner den 7. juni 2006. De talte ikke med Vidne 1 i den forbindelse. De var kørende i hver sin bil, fordi de skulle forskellige steder hen bagefter. Der var en almindelig naturlig stemning i forbindelse med underskriften. Han har ikke presset Sgr. til at skrive under. Deres fælles søn Person 2 har ikke været draget ind i det spil.

Han lavede ikke ægtepagten for at udnytte Sgr. Det var helt klar for Sgr., at der ville ske en skævdeling, så han ville få mere end hun. Han ville få skattegælden med sig, og han syntes, at den samlede ordning var rimelig. Der har ikke været talt om konkurs. Han havde ingen pension, idet han ikke havde haft råd til at lave en pension. Han lavede en pension den 31. decem-

ber 2006, hvor han satte 600.000 kr. ind.

Den 15. juni 2006 fik han et brev fra **Sgr.** Brevet lå på køkkenbordet. Hun skrev, at hun måske ikke kunne stå ved det, hun havde lovet 21 år tidligere. Han syntes, at det var et uheldigt tidspunkt, idet han var lidt hårdt presset. Han skulle til sin første generalforsamling i Maskinhandlerforeningen og skulle de efterfølgende dage til dyrskue. De talte ikke over brevet, men han grublede over det hele ugen.

Den 23. juni 2006 himlede **Sgr.** op om, at hun ville have svar, bl.a. på hvor de skulle bo fra 1. oktober 2006. Han sagde, at de nok kunne få lov til at blive boende hen over vinteren. Hun havde på et tidspunkt set på et hus, som det skulle være, men han følte ikke, at han havde overskuddet til at købe/bygge hus nu. Han følte ikke, at hun gav ham opbakning til det, han lavede, længere. Han sagde, at ud fra hendes brev kunne han ikke se anden udvej end at stoppe her.

Ved underskriften på ægtepagten den 7. juni 2006 var han ikke klar over, at en separation var forestående. **Sgr. s** brev kom som et chok for ham. Brevet stillede ham over for nogle urimelige ting. Han arbejdede 16 timer i døgnet og kæmpede for at få det til at hænge sammen, og så fik han sådan et brev. Han følte, at der ikke var nogen opbakning til ham. Han fandt det mærkeligt, at **Sgr.** 1 uge efter underskriften på ægtepagten skrev et brev til ham, hvor hun pressede ham til et svar.

De var efterfølgende til møde på statsamtet, hvor en sagsbehandler fortalte dem om deres rettigheder. De talte om ægtepagten. **Sgr.** fik at vide, at hun havde krav på 600.000 kr. og underholdsbidrag på 8.000 kr. månedlig i 6 år. Hun ville drøfte med en advokat, om hun ville gøre yderligere krav gældende, og det fik hun 8 dage til. Hun kom tilbage og sagde, at hun ville have 4.000 kr. månedlig i 5 år, så var hun tilfreds. Hun ville være sikker på, at hun kunne få de 4.000 kr. månedlig i 5 år, uanset om han eventuelt måtte lave et A/S og blive lønmodtager. Hun ønskede ikke, at hendes ægtefællebidrag i så fald kunne blive nedsat i statsamtet. Det havde advokaten fortalt hende. Han accepterede det. De sad over for hinanden ved køkkenbordet og skrev det ned, og de skrev begge under. De sendte det ind til statsamtet. Statsamtet sagde til ham, at en sådan aftale ville være svær at komme ud af igen. De spurgte ham, om han ville vende det med en advokat en gang til. Han spurgte **Vidne 1**, der sagde, at han skulle være klar over, at han ikke kunne komme ud af det. Det var **Sgr.** selv, der var kommet med forslaget. Hun sagde, at hun ikke skulle have flere penge. Han går ud fra, at hun også har drøftet beløbet på 600.000 kr. med sin advokat.

Efter det tidspunkt havde **Sgr.** dage, hvor det gik op, og dage, hvor det gik ned. Det tog hårdt på hende, at hun blev fyret efter 35 år på samme arbejdsplads. Han har hjulpet **Sgr.** meget efter hendes fyring. De har snakket sammen, og han har lyttet til hendes problemer om fyringen. Han tilbød at hjæl-

pe med flytningen, og han var ude og hjælpe med at tage et køkken ned. Hun spurgte, om han ville med ud og se på en bil, og han tog med. Han har ikke hjulpet meget, for han ville ikke trænge sig på. Han har ikke bedt hende flytte fra en bestemt dato. Han tilbød, at hun kunne bruge deres privatbil i en periode. Hun afleverede den kort efter, hvor han som nævnt var med ude og købe en ny.

Sgr. fik det værre efter den 23. juni 2006. Han synes dog ikke, at hun gik helt i sort. Hun handlede og var bevidst om nogle ting. Hun kastede sig ud i nogle ting. Hun søgte nok læge efter den 23. juni 2006. Han ved ikke hvornår, for hun har ikke nævnt det for ham. Han var også selv i et sort hul. Separationen var ikke let for ham, men han havde en arbejdsplads, som han skulle styre.

Sgr. fik de 600.000 kr. overført til en konto ret kort tid efter, forud for august 2006, i forbindelse med at hun købte hus. Hun bad om at få pengene.

P3 var deres nabo. **P3** og **Person 4** havde nok boet der i 17 år. De var ikke så meget sammen, men mødtes en gang imellem, måske 3-5 gange årligt, nogle gange også sammen med andre par. De havde desuden snakket sammen, når **P3** gik forbi med sin hund eller red forbi med hesten.

I forbindelse med et nytårsselskab 2005-06 fortalte de naboerne, at de havde solgt gården og købt noget andet, og at de skulle flytte. **P3** syntes, at det var ærgerligt, at de skulle flytte, idet de altid havde snakket godt sammen om alt. Hun spurgte om hans mobiltelefonnummer, så de kunne skrive eller ringe sammen, når de var flyttet. Han havde på fornemmelsen, at **P3** og **Person 4** gerne ville holde kontakten med dem. Han og **P3** har i den efterfølgende tid udvekslet sms'er, f.eks. med spørgsmål om, hvad den anden gik og lavede og med vittigheder. **P3** havde det heller ikke let i sit ægteskab. Hun brugte ham til at læsse af på. Det var næsten hver gang hende, der tog initiativet. Når hun nogle gange skrev midt om natten, sagde han, at nu måtte det holde. Han havde dengang ikke noget seksuelt forhold til **P3**.

På et tidspunkt gik **P3** og **Person 4** fra hinanden. Han ved ikke hvornår, for det fortalte hun ham ikke. Hun havde en aftale med **Person 4** om, at det ikke måtte komme frem, at de skulle separeres, før juli, hvor de skulle deltage i en nabos søns svendegilde. Hun havde fortalt ham, at hun havde det skidt, men ikke at de ville gå fra hinanden. Efter at **P3** og **Person 4** var gået fra hinanden, begyndte **P3** og nogle venner at gå i byen i **By 5**. Hun spurgte, om han ville med. Han sagde i begyndelsen nej, men sagde senere ja til at tage med omkring den 1. oktober 2006. Han foreslog hende at komme og spise hos ham først, og så kunne de følges derned. De nåede dog ikke længere end hjem til ham, hvor de blev og snakkede. De kendte hinanden og tænkte, at det ville være godt, hvis de kunne få det til at fungere, for så skulle de ikke rende efter andre.

Hans søn **Person 2** var da 21 år, og **P3** havde også store børn. De blev enige om at fortælle børnene det hurtigt. 14 dage efter fortalte han derfor **Person 2**, at han nu så **P3**. **Sgr.** fortalte i sidste retsmøde, at hun blev opmærksom på det i begyndelsen af januar 2007. Han ved imidlertid med sikkerhed, at han fortalte hende det den 22. oktober 2006. **P3's** datter har fødselsdag **Dato 1**, og de ville da fortælle det til hendes børn. Han sagde det til **Sgr.** inden, så hun ikke skulle høre det fra andre.

Da han fik **Sgr.'s** brev af 15. juni 2006, var han begyndt at udveksle sms'er med **P3**. Det vidste **Sgr.** ikke. Han finder det ikke usædvanligt, at man kan have så megen telefonkontakt med en anden, uden at ægtefællen ved det. Der var ikke opstået et forhold mellem ham og **P3**, idet de blot snakkede sammen som venner.

Vidne 3 har forklaret, at han trådte ind som revisor for landbruget fra 2004 eller 2005 i forbindelse med, at **Sgt.** og **Sgr.** overvejede at sælge det. Han har lavet regnskabet for 2005. **Person 5** har lavet regnskabet for maskinforretningen for 2006. Han har lavet bilag J, hvor han har taget udgangspunkt i regnskabet pr. 31. december 2005. Den første del af opstillingen ned til en samlet formue på 3.279.115 kr. er tal fra regnskabet. Derefter har han tilføjet de kendte reguleringer i perioden frem til 30. juni 2006. Ejendommen er ikke som normalt medtaget til den offentlige ejendomsvurdering, men til salgsprisen, som på det tidspunkt var kendt. Opstillingen gælder både **Sgt.'s** og **Sgr.'s** formue. Indbo er ikke med. Alt vedrørende landbruget og alt privat i øvrigt er med, bortset fra pensioner.

De anførte reguleringer vedrører bl.a. en udskudt skat på 274.240 kr. **Sgt.** har betalt 28 % à conto i virksomhedsskat i 2005, og beløbet udgør differencen incl. arbejdsmarkedsbidrag op til de 60 %, som han ellers skulle have betalt. Skatten er ikke betalt efterfølgende. Den kommer først til betaling, når **Sgt.** ikke har en virksomhedsskatteordning mere.

Der er desuden en regulering vedrørende besætningen, der blev solgt for 96.020 kr. mere, end den stod til i regnskabet. Skattebeløbet på 20.188 kr. er betalt, dog med et lidt mindre beløb end anført, idet **Sgt.'s** endelige skatteprocent blev 45 % og ikke 50 % som forudsat i opstillingen. Skatten af inventarbeløbet er også betalt, men med 45 % i stedet for 50 %. Køb og salg af inventar kørte over en inventarsaldo, og den var blevet negativ ved årets udgang. Noget af beløbet er derfor beskattet. Alt er imidlertid ikke beskattet, idet andet blev udlignet i forbindelse med køb af inventar i 2006.

Det fremgår af regnskabet for maskinforretningen, at købsprisen for maskinforretningen var 8.215.971 kr. Købesummen omfatter ikke nye og brugte maskiner, som ikke var gjort op på det tidspunkt. Købesummen omfatter bl.a. reservedele med 3.585.000 kr. Det fremgår af regnskabet for 2006, at der har været en tilgang af driftsmidler og inventar på 1.444.000 kr. Der vil være et varelager af rullende materiel af en vis størrelse i en sådan virksom-

hed.

I forbindelse med købet af maskinforretningen blev der købt bygninger for 3.150.000 kr. Dette beløb inklusiv omkostninger, i alt ca. 3.171.000 kr., blev flyttet ned og genplaceret fra provenuet for landbrugsejendommen for at undgå beskatningen af ejendomsavance. Beskatningen vil så komme på et senere tidspunkt, alt efter om **Sgt.** igen genplacerer, når han til sin tid sælger maskinforretningen. Så længe avancen genplaceres i en erhvervsvirksomhed, vil beskatningen blive udskudt. Den beregnede skat på 1.871.447 kr. i bilag J er den skat, de skulle have betalt, hvis midlerne ikke var blevet genplaceret i forbindelse med salg af ejendommen. Både skattebeløbet på 1.871.447 kr. og det tidligere nævnte skattebeløb på 274.240 kr. er således latente skatter, som i forbindelse med et ægtefælleskifte normalt passiveres med mellem 30 % og 60 %. Han har i opgørelsen trukket disse skattebeløb fra fuldt ud, hvilket resulterer i den anførte formue på ca. 3,1 mio. kr. Det er således rigtigt, at der kan lægges et beløb på måske en god mio. kr. til denne beregnede formue, hvis man passiverer de latente skatter med 30-60 % i stedet for at trække dem fra fuldt ud som gjort i opgørelsen.

Opgørelsen i bilag J omfatter ikke regnskabet for maskinforretningen. Det fremgår af bilag H, side 6, at der var et årsresultat på ca. 2 mio. kr. i 2006. Der findes ingen opgørelse med skæring pr. separationsdagen den 5. september 2006. Det fremgår af bilag H, side 8, at egenkapitalen svarer til årsresultatet. Derudover har **Sgt.** indskudt et beløb på i alt 2.397.000 kr., hvilket fremgår af mellemregningen på side 16, note 25. Dette beløb har **Sgt.** løftet over i maskinforretningen fra andre steder, måske fra salg af mælkekvoten. Maskinforretningen er først overtaget pr. 1. januar 2006, og midlerne på 2.397.000 kr. indgår derfor i en anden form i bilag J, der omfatter **Sgt.'s** formue pr. 31. december 2005. Mellemregningen på 2.397.000 kr. indgår således allerede i bilag J og skal ikke yderligere lægges til formuen i dette bilag. Derimod er indtjeningen på 2 mio. kr. kommet til ud over de værdier, der er omfattet af bilag J. En del af indtjeningen er sket forud for separationsdagen og bør derfor lægges til formuen i bilag J.

Bilag J omfatter en post på 219.701 kr. for biler. Han kan ikke se, om dette beløb omfatter begge biler eller kun firmabilen, således at en eventuel privatbil er et aktiv ud over bilag J. Biler afskriver forholdsvis hårdt skattemæssigt, og den bogførte værdi kan derfor godt være mindre end handelsværdien. Bilag J er et skatteregnskab, og tingene står ikke anført til handelsværdi.

Han er ikke bekendt med, om **Sgt.** har en pensionsordning. Pensioner medtages ikke i skatteregnskabet.

V2 har forklaret, at hun er **Sgr.'s** datter. Hun kom ind imellem hos **Sgr.** og **Sgt.** i 2006 og har også talt i telefon med sin mor. Hun kunne godt mærke, at der var noget forandret op til juni 2006. **Sgr.**

var lidt psykisk ustabil og manglede nogle svar hjemmefra. Hun havde ikke arbejde mere og manglede svar på, hvad der skulle ske, og hvor de skulle bo. Det brugte hun mange ressourcer på at spekulere over. Vidnet kunne ikke forstå, at der ikke kunne gives nogle svar på disse spørgsmål hjemmefra. Hun havde ikke indtryk af, at der var kurrer på tråden i **Sgr.'s** og **Sgt.'s** forhold.

Hun har ikke været inddraget i ægtepagten. Hun ved ikke helt, hvad en ægtepagt er. **Sgr.** havde det dårligt. **Sgr.** har ikke talt om ægtepagten på det tidspunkt, men gjorde det efterfølgende.

Hun blev kaldt hjem den 25. juni 2006 og fik at vide, at **Sgr.** og **Sgt.** ikke skulle leve sammen mere. **Sgr.** var nede i et sort hul. Hun gik rundt inde i stuen og holdt sig på hovedet, og **Sgt.** sad og spiste i køkkenet. **Sgr.** blev efterfølgende rigtig dårlig. Hun boede hos vidnet og hendes mand i lang tid, fordi hun ikke kunne tage vare på sig selv. Hun havde familie til at hjælpe sig med økonomien. Vidnets mand hjalp hende med at købe bil, og **Sgr.** var næsten ikke selv med til købet. Vidnets svigermor hjalp med økonomien omkring bolig. Hun ved ikke, om **Sgr.** havde indsigt i økonomien i ægteskabet. Det har de ikke talt sammen om.

Sgr. har været ved læge flere gange, første gang 3 dage efter, at **Sgt.** havde sagt, at han ville separeres. Hun har også været hos psykolog. Hun havde det dårligt i lang tid, ca. 1 år. De første 6-8 måneder var det meget slemt, og de overvejede at få hende ind på psykiatrisk afdeling.

Vidnet tror, at **Sgr.** opfattede det som urealistisk og troede, at det ville blive de to igen. Hun tror ikke, at **Sgr.** var med i det, hun foretog sig. Hun tror ikke, at **Sgr.** har været realistisk. De hjalp hende ikke med separationen og vilkårene i forbindelse med separationen.

Vidne 4 har forklaret, at hun er svigermor til **V2**. I 2006 blev hun bekendt med, at **Sgr.** var blevet arbejdsløs, og at hun havde det skidt med det. I uge 26-27, i juni 2006, kom **Sgr.** af og til over for at snakke, fordi hun havde det rigtig dårligt. Hun ville så gerne have svar på mange ting. De snakkede om **Sgt.** og om, at det var et stort arbejde for ham at starte noget nyt op. **Sgr.** havde da fået at vide, at **Sgt.** krævede separation. Hun manglede svar fra ham på, hvad der skulle ske. Det var nyt for **Sgr.** med bolig og kreditforeningslån, og det snakkede de om. Hun skulle ud og etablere sig selv. Hun havde det skidt og havde svært ved at koncentrere sig.

Sgr. kunne ikke få noget fra hånden. Vidnet blev nogle gange ringet derover, hvor **Sgr.** havde det psykisk dårligt og græd. Hun var bange for, at **Sgr.** kollapsede. Hun ville have hende på en psykiatrisk skadestue, men **Sgr.** ville ikke. Hun tog **Sgr.** med hjem til sin svigerdatter. **Sgr.** har søgt læge og er blevet henvist til psykolog. Vidnet har ikke været involveret

i vilkårene for separationen via statsamtet. Det tror hun, at hendes søn var. **Sgr.** havde det dårligt i rigtig lang tid. Hun var grædende og kunne ikke samle sig, ikke koncentrere sig og ikke huske. De maledede for hende, fordi hun ikke kunne få noget fra hånden. Hun fik efterfølgende medicinsk behandling. Hun var slet ikke sig selv helt frem til jul. **Sgr.** kan stadig af og til have behov for at snakke, men hun er blevet mere ligevægtig.

Hun og **Sgr.** snakkede om, at **Sgr.** var gået ind i ægtepagten på andre forudsætninger. Den skulle sikre, at de ikke skulle gå fra hus og hjem i tilfælde af konkurs eller dødsfald, nu da de skulle bygge et nyt liv op sammen omkring maskinforretningen. De havde reserveret en byggegrund i **By 4**. **Sgr.** havde svært ved at finde ud af, hvor hun skulle søge arbejde. Vidnet tror, at **Sgr.** regnede med, at **Sgt.** ville følge efter hende. Hun har ikke indtryk af, at sønnen blev brugt som pression.

Da **Sgr.** skulle flytte, var de ude og se på noget lejet og på andelsbolig. Det kunne imidlertid ikke blive lige med det samme, og det var også for småt. **Sgr.** valgte derfor at købe et hus. Vidnet var ikke med i den beslutning, som **Sgr.** traf selv. Hun har kun været med for at hjælpe **Sgr.** med at huske, så de efterfølgende kunne diskutere tallene. Hun tror ikke, at **Sgr.** senere har fortrudt sit køb af bolig. Hun var klar over, hvad hun gjorde. De havde regnet på tallene, og **Sgr.** havde råd til at sidde i huset, hvis hun blev arbejdsløs eller gik på pension.

Parternes synspunkter

Sagsøgeren har gjort følgende synspunkter gældende i overensstemmelse med påstandsdokumentet:

- At der kun gik en måned fra, at sagsøgte fik sagsøger til at underskrive ægtepagten, til sagsøgte indgav separationsbegæring til statsamtet.
- At sagsøgte ønske om ægtepagt var en velovervejede tilrettelæggelse af ægteskabets ophør med få økonomiske konsekvenser for sagsøgte.
- At sagsøger alene underskrev ægtepagten på foranledning af sagsøgte.
- At ægtepagten stiller sagsøger urimeligt ringe og skal derfor tilsidesættes efter Aftl. § 36.
- At ægtepagten skal tilsidesættes efter ægteskabslovens § 58, samt efter Aftl. § 31, idet sagsøgte har udnyttet sagsøgers manglende økonomiske indsigt og personlige vanskeligheder til at opnå en skævdeling af parternes aktiver, således at der er opstået et væsentligt misforhold i parternes økonomiske situation.
- At der af sagsøgte er udøvet svig, jf. Aftl. § 30, idet sagsøgte som bedre vidende fremsatte urigtige angivelser og fortiede sandheden med forsæt til derved at fremkalde en viljeserklæring i form af underskriften på ægtepagten. Sagsøgte var klar over, at fortielse af sandheden mv. virkede motiverende for sagsøger.
- At ægtepagten er indgået med intentioner, der strider mod almindelig hæ-

derlighed, jf. Afl. § 33.

- At sagsøger har været så påvirket af situationen, at sagsøger gik psykisk ned og var sygemeldt. Sagsøger har ikke kunne overskue konsekvenserne af en ægtepagt og at modsætte sig denne, grundet sagsøgers tilstand. Ligesom sagsøger ved det senere møde ved statsamtet, alene på grund af sin sindstilstand indvilligede i aftalen om underholdsbidrag på 4000 kr. om måneden i 5 år.
- At den efterfølgende aftale ved statsamtet stiller sagsøger urimeligt ringe i forhold til det, hun burde have opnået ved mødet.
- At sagsøger ikke havde nogen økonomisk indsigt i værdierne i ægteskabet, hvorfor sagsøger var et særdeles let offer for sagsøgte. Og at sagsøger ingen fornemmelse havde af hvad kombinationsæreje var og synes at ægtepagten var tungt forståelig. Og da der var drøftet oprettelse af testamente mellem parterne, befandt sagsøger sig i god tro om sagsøgtes overtalelser til at indgå ægtepagt for at sikre værdierne mod konkurs. Efter indgåelse af ægtepagt på sagsøgtes anmodning, blev der nu ikke længere drøftet testamente.
- At sagsøgte har planlagt dette forløb nøje, især henset til hændelserne omkring tidspunktet for indgåelse af ægtepagt og efter dette. Sagsøgte har på tidspunktet for ægtepagtens indgåelse haft intentioner om at ville skilles fra sagsøger, især henset til det korte tidsrum herefter inden sagsøgte bekender at han ønsker dette, 14 dage. Sagsøgte har haft meget kontakt til en anden kvinde under det bestående ægteskab, i et ikke ubetydeligt omfang, og som han har været officielt kærester med siden 1. oktober 2006 og er flyttet sammen med 1. marts 2007. Denne kvinde var nabo til sagsøgte og sagsøger under ægteskabets beståen, og sagsøger er overbevist om at denne kvinde og sagsøgte har haft et forhold af en art under ægteskabets beståen, hvilket i høj grad underbygger sagsøgtes hensigter og bagtanker med ægtepagten.
- At sagsøger har været uvidende om alt hvad der er foregået under ægteskabets beståen og sagsøger har haft tillid til sagsøgtes dispositioner og hensigter og troet på at de var reelle, men er blevet yderst vildledt af sagsøgte.

Sagsøgte har gjort følgende synspunkter gældende i overensstemmelse med påstandsdokumentet:

- At sagsøger fik den fornødne advokatrådgivning i forbindelse med ægtepagtens oprettelse,
 at sagsøger forstod indholdet heraf,
 at sagsøger ikke var mere påvirket af situationen end sædvanligt ved en separation, og det har således ikke hindret hende i at foretage nærmere undersøgelser før underskrift af ægtepagten,
 at sagsøger ifølge egen læge var i en tilstand, hvor hun var i stand til at træffe væsentlige afgørende dispositioner,
 at betingelserne for tilsidesættelse af ægtepagten efter aftalelovens regler ikke er opfyldt,

- at det ikke vil være urimeligt eller i strid med redelig handlemåde at gøre ægtepagten gældende,
- at sagsøgte ikke på nogen måde truede eller tvang sagsøger til at underskrive ægtepagten,
- at betingelserne i ægteskabslovens § 58 ikke er opfyldt, idet ægtepagten ikke blev indgået med henblik på separation, og ægtepagten var ikke urimelig ved aftalens indgåelse,
- at det første møde med advokat omkring oprettelse af ægtepagt allerede blev afholdt den 5. juli 2005, og det er således et tilfælde, at tinglysning af ægtepagt og parrets anmodning om separation har så nær en tidsmæssig sammenhæng,
- at ægtepagten således er gyldig.
- at parterne indgik en aftale i Statsamtet **By 1** om en 5-årig bidragsperiode.
- at sagsøger - forinden endelig aftale om vilkår for separation kom på plads - søgte rådgivning hos en advokat,
- at parterne som led i aftalen aftalte, at bidraget skulle udgøre 4.000 kr. pr. måned, og at dette ikke skulle kunne ændres uanset ændringer i indkomstforholdene, jf. bilag 10,
- at der ikke er sket væsentligt forandrede forhold, som gør at det vil være urimeligt at opretholde aftalen,
- at der ikke i øvrigt ses at være behov for yderligere i bidrag, idet sagsøger er tilbage på arbejdsmarkedet.

Rettens begrundelse og resultat

Da parterne har været separeret i mere end 1 år, har de hver for sig ret til at kræve skilsmisse, jf. § 31, stk. 1, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning. Retten tager derfor denne påstand til følge.

Der er endnu ikke foretaget en endelig opgørelse af parternes bodele.

Retten lægger til grund ved vurderingen af spørgsmålet om urimelighed, at **Sgr.** på tidspunktet for formuefællesskabets ophør i september 2006 havde et krav på 600.000 kr. mod **Sgt.** i henhold til ægtepagten samt en kapitalpension på 400.000 kr. Kapitalpensionens nettoværdi skal antagelig indgå i bodelingen i henhold til de dagældende regler. Herudover havde hun ikke væsentlige aktiver eller gæld.

Sgt. havde ifølge bilag J en nettoformue på godt 3 mio. kr. Efter vidneforklaringen fra revisor **Vidne 3** skal hertil lægges et beløb på formentlig godt 1 mio. kr. i anledning af, at nogle latente skattebeløb på ca. 2.145.000 kr. er fratrukket fuldt ud i bilag J i stedet for at være passiveret med en mindre andel som sædvanlig i ægtefælleskifter. Desuden skal der tillægges en andel af maskinforretningens resultat, der udgjorde ca. 2 mio. kr. for hele 2006. Der foreligger ingen opgørelse af, hvor stor en del af dette resultat der var optjent inden september 2006. **Sgt.'s** samlede nettobodel ved formuefællesskabets ophør må således med nogen usikkerhed an-

slås til måske 5 mio. kr.

Efter de nævnte skøn over formueforholdene medfører ægtepagten en væsentlig forringelse af [Sgr.'s] økonomiske stilling i forbindelse med separation eller skilsmisse. Parternes ægteskab har været langvarigt, og separationen blev aktuel meget kort tid - få uger - efter ægtepagtens indgåelse. Formuen bestod ikke ved ægteskabets indgåelse, men er oparbejdet under ægteskabet. Selv om [Sgr.] havde modtaget grundig vejledning af advokat forud for ægtepagtens oprettelse, vil det under disse omstændigheder være urimeligt at gøre ægtepagten gældende. Retten tilsidesætter derfor ægtepagten i sin helhed i medfør af aftalelovens § 36.

Der er herefter ikke grund til at tage stilling til, om ægtepagten også kan tilsidesættes i medfør af andre af de påberåbte bestemmelser.

Parterne har under vilkårsforhandlingen i statsamtet aftalt, at [Sgt.] betaler bidrag til [Sgr.] i 5 år med 4.000 kr. månedlig, der ikke kan ændres størrelsesmæssigt i tilfælde af ændrede indtægtsforhold. Retten lægger til grund efter forklaringerne, at [Sgr.] på det tidspunkt var meget nedtrykt og påvirket af parternes brud. Hun var dog ikke ude af stand til at træffe dispositioner med henblik på fremtiden. Aftalen blev indgået, efter at [Sgr.] havde modtaget vejledning om sin stilling både i statsamtet og efterfølgende - på hendes eget initiativ - hos egen advokat. Hun var under vejledningen gjort bekendt med, at hun kunne få tilkendt et beløb på 8.000 kr. månedlig i 6 år, og at beløbet ville kunne ændres - herunder nedsættes - af statsamtet, hvis [Sgt.'s] indtægtsforhold ændrede sig. Efter en samlet vurdering af aftalens indhold og omstændighederne ved dens indgåelse anser retten ikke aftalen for urimelig for [Sgr.]. Der er derfor ikke grundlag for at tilsidesætte den efter nogen af de bestemmelser, som sagsøgeren har påberåbt sig vedrørende ægtepagten, og som ifølge sagsøgerens mundtlige procedure også påberåbes vedrørende bidragsaftalen.

Efter dommens resultat skal der ikke tages stilling til sagsøgerens udskilte påstand om en godtgørelse efter ægteskabslovens § 56. Dommen afslutter således sagen.

Sagen er omfattet af retsplejelovens kapitel 42. Retten bestemmer derfor efter § 312, stk. 6, at ingen af parterne skal betale sagsomkostninger til den anden part eller til statskassen.

Thi kendes for ret:

Ægteskabet mellem [Sgr.] og [Sgt.] opløses ved skilsmisse.

Som vilkår for skilsmissem gælder fortsat parternes aftale om underholdsbidrag, som den fremgår af separationsbevillingen.

Ægtepagten indgået af parterne den 7. juni 2006 tilsidesættes som ugyldig.

Ingen af parterne skal betale sagsomkostninger til den anden part eller til statskassen.

Dommer